Міністерство культури України
КЗ ЛОР Львівський фаховий коледж
декоративного і ужиткового мистецтва ім. І. Труша
Предметна комісія Професійно орієнтованих дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник директора
з навчальної роботи
_____
«_____» _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ КРЕСЛЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

підготовки фахового молодшого бакалавра

3 курс

Освітньо-професійні програма	**Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація**
Галузь знань	**02 Культура і мистецтво**
Спеціальності	**023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація; 022 Дизайн**
Освітньо-професійний ступінь	**Фаховий молодший бакалавр**
Форма здобуття фахової передвищої освіти	**очна**

Львів – 2023

Робоча програма з навчальної дисципліни «Основи креслення та перспективи»
3 курс: 5, 6 семестри, освітньо-професійного ступеня Фаховий молодший бакалавр за напрямом підготовки 02 Культура і мистецтво

Розробник: Почеква Орест Андрійович, викладач предметної комісії Професійно орієнтованих дисциплін КЗ ЛОР ЛФКДУМ ім. І. Труша.

Освітньо професійна програма **Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**.

Спеціальність **023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», 022 «Дизайн»**

Освітньо-професійний ступінь **Фаховий молодший бакалавр**.

Форма здобуття фахової передвищої освіти **очна**.

Робочу програму з навчальної дисципліни затверджено на засіданні предметної комісії Професійно орієнтованих дисциплін КЗ ЛОР ЛФКДУМ ім. І. Труша.

Протокол від «____» _____ 20__ року № ___

Голова предметної комісії Слободян Г. П._____

Схвалено Навчально-методичною радою КЗ ЛОР ЛФКДУМ ім. І. Труша за галуззю знань 02 Культура і мистецтво
спеціальностями 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація; 022 Дизайн
Протокол від «____» _____ 20__ року № ___

Голова Навчально-методичної ради Ваврух М. І. _____

«____» _____ 20__ року

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітньо-професійний ступінь</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма навчання Денна</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів – 2</td><td>Галузь знань
02 «Культура і мистецтво»</td><td rowspan="2" colspan="2">Освітня компонента
ОК 14</td></tr>
<tr><td>Спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», 022 «Дизайн»</td></tr>
<tr><td>Навчальних залікових модулів – 2</td><td rowspan="5"></td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Навчальних змістових модулів – 6</td><td colspan="2">3-й</td></tr>
<tr><td>Загальний обсяг годин – 60</td><td colspan="2">Семестр:</td></tr>
<tr><td>Аудиторних годин – 36</td><td>5-й: 16 год. З них 16 год. аудиторних</td><td>6-й: 20 год. З них 20 год. аудиторних</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота годин – 24</td></tr>
<tr><td rowspan="9">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 1 год.
самостійної роботи здобувача – 0.7 год.</td><td rowspan="9">Освітньо-професійний ступінь:
фаховий молодший бакалавр</td><td colspan="2">Лекції: 6 год.</td></tr>
<tr><td>2</td><td>4</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні: 30 год.</td></tr>
<tr><td>14</td><td>16</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота: 24 год.</td></tr>
<tr><td>10</td><td>14</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:
Залік</td></tr>
</table>

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить для денної форми навчання – 3/2

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Основи креслення та перспективи» складена відповідно до освітньо-професійних програм підготовки фахових молодших бакалаврів галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальностей 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» та 022 «Дизайн».

Навчальна дисципліна складається з двох частин. Перша частина — основи креслення: стандарти оформлення креслень, типи ліній, масштаби, креслярський шрифт, прямокутне проєціювання та побудова видів, розрізів і перерізів об'ємних предметів. Друга частина — основи перспективи: способи побудови перспективних зображень об'єктів, а також аксонометричні проєкції, зокрема ізометрія, диметрія і триметрія. Дисципліна має переважно практичний характер. Теоретичний матеріал подається стисло на початку кожного змістового блоку, після чого відпрацьовується у вигляді графічних робіт. Підсумкові завдання кожного семестру виконуються на матеріалі курсової роботи здобувача освіти, що забезпечує безпосередній зв'язок дисципліни з фаховою підготовкою незалежно від спеціалізації.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методи зображення просторових форм на площині: прямокутне проєціювання, аксонометричні проєкції та перспектива, а також правила оформлення графічних зображень відповідно до чинних стандартів.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна пов'язана з рисунком, живописом, композицією, скульптурою, проєктуванням, комп'ютерною графікою та фаховими дисциплінами відповідних спеціалізацій, а також із виконанням курсових робіт.

Програма навчальної дисципліни складається з двох навчальних модулів та шести змістових модулів:

1. Вступ. Стандарти оформлення креслень. Типи ліній і креслярський шрифт.
2. Прямокутне проєціювання. Креслення об'ємного предмета.
3. Креслення предмета курсової роботи.
4. Основи перспективи.
5. Аксонометричні проєкції.
6. Перспективне зображення предмета курсової роботи.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Основи креслення та перспективи» є формування у здобувачів освіти просторового мислення та практичних навичок виконання креслень і перспективних зображень об'ємних форм із дотриманням чинних стандартів, що є необхідною умовою грамотного проєктування та виконання фахових робіт.

2.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни є: ознайомлення з призначенням креслення у професійній діяльності художника та дизайнера;

опанування правил оформлення креслень, типів ліній, масштабів і креслярського шрифту; засвоєння методу прямокутного проєціювання та побудови видів, розрізів і перерізів; формування навичок виконання креслень об'ємних предметів із нанесенням розмірів; опанування способів побудови фронтальної та кутової перспективи; ознайомлення з аксонометричними проєкціями та сферами їх застосування.

2.3. Згідно з вимогами освітньо-професійних програм здобувачі освіти повинні **знати**:

- призначення креслення та сфери його застосування у фаховій діяльності;
- чинні стандарти оформлення креслень: формати, рамку, основний напис;
- типи ліній, їх товщину та призначення;
- правила виконання креслярського шрифту;
- поняття масштабу, види масштабів та правила їх застосування;
- суть методу прямокутного проєціювання та розташування основних видів на кресленні;
- правила побудови третього виду за двома заданими;
- призначення та правила виконання розрізів і перерізів;
- правила нанесення розмірів та умовних позначень;
- основні поняття перспективи: точка зору, лінія горизонту, картинна площина, точки сходу, дистанційна точка;
- способи побудови фронтальної та кутової перспективи;
- види аксонометричних проєкцій: ізометрію, диметрію, триметрію, косокутні проєкції та коефіцієнти спотворення;
- відмінності між перспективним та аксонометричним зображенням і сфери їх застосування.

2.4. Згідно з вимогами освітньо-професійних програм здобувачі освіти повинні **вміти**:

- користуватися креслярським приладдям та організовувати робоче місце;
- оформлювати аркуш креслення: рамку, основний напис, компонування зображень;
- виконувати лінії різних типів із дотриманням товщини та призначення;
- виконувати написи креслярським шрифтом;
- застосовувати масштаби при виконанні креслень;
- виконувати креслення об'ємного предмета у трьох видах за натурними обмірами;
- будувати розрізи і перерізи та наносити розміри відповідно до стандартів;
- виконувати креслення предмета власної курсової роботи;
- будувати фронтальну та кутову перспективу геометричних тіл і предметів;
- виконувати перспективне зображення інтер'єру або предметного середовища;
- будувати ізометричні та диметричні зображення предметів;

– добирати доцільний спосіб зображення об’єкта залежно від фахового завдання.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **60 годин**.

3. Перелік компетентностей

Перелік подано в узагальненому вигляді, оскільки дисципліна викладається для здобувачів освіти різних спеціалізацій. Коди компетентностей і результатів навчання уточнюються відповідно до освітньо-професійної програми конкретної спеціальності.

3.1. Результати навчання

– **РН 4** Знаходити творчі рішення до поставлених завдань з проєктування та виконання в матеріалі творів образотворчого/декоративного мистецтва та/або реставрації мистецьких пам’яток (відповідно до освітньо-професійної програми).
– **РН 7** Втілювати художні задуми та/або здійснювати відновлення, збереження творів мистецтва на основі національної ідентифікації з використанням мови образотворчого/декоративного мистецтва та з урахуванням українського і міжнародного досвіду (відповідно до освітньо-професійної програми).
– **РН 8** Визначати мету, завдання та етапи реалізації поставленого творчого завдання.
– **РН 12** Розробляти формальні площинні, об’ємні та просторові композиційні рішення (відповідно до освітньо-професійної програми).
– **РН 13** Вибирати форму, техніки, матеріали та зображальні засоби для вирішення практичних завдань та аргументувати їх вибір.

3.2. Загальні компетентності

– **ЗК 6** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
– **ЗК 8** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

3.3. Спеціальні компетентності

– **СК 1** Здатність до знаходження творчих рішень для реставрації художніх творів.
– **СК 4** Здатність виконувати поставлені завдання зі відновлення, збереження творів мистецтва.

4. Інформативний обсяг навчальної дисципліни

3 курс

Навчальний модуль 1. Основи креслення.

Змістовий модуль 1. Вступ. Стандарти оформлення креслень. Типи ліній і креслярський шрифт

Тема 1. Креслення як мова професійного спілкування. Стандарти, формати, масштаби. Мета, завдання та структура курсу. Призначення креслення та сфери його застосування у фаховій діяльності художника, реставратора і дизайнера. Відмінність креслення від рисунка. Чинні стандарти оформлення креслень. Формати аркушів, рамка, основний напис. Типи ліній, їх товщина і призначення. Поняття масштабу: масштаби збільшення, зменшення та натуральної величини. Креслярське приладдя та організація робочого місця.

Тема 2. Графічна робота «Типи ліній»: компонування та побудова. Підготовка аркуша: рамка і основний напис. Компонування графічної роботи. Виконання ліній різних типів: суцільної товстої основної, суцільної тонкої, штрихової, штрихпунктирної, розімкненої, суцільної хвилястої. Витримування товщини та довжини штрихів. Побудова спряжень і поділ відрізків.

Тема 3. Креслярський шрифт. Завершення та оформлення графічної роботи. Побудова літер і цифр креслярського шрифту: розміри, нахил, пропорції. Виконання написів в основному написі та на полі креслення. Обведення роботи, контроль товщини ліній, остаточне оформлення аркуша. Перегляд і аналіз типових помилок.

Змістовий модуль 2. Прямокутне проєціювання. Креслення об’ємного предмета

Тема 4. Прямокутне проєціювання. Побудова трьох видів предмета. Суть методу прямокутного проєціювання. Площини проєкцій та розташування основних видів на кресленні. Проєкційний зв’язок між видами. Вибір головного виду. Побудова третього виду за двома заданими. Вправи на проєціювання простих геометричних тіл.

Тема 5. Креслення об’ємного предмета побуту: обміри та побудова видів. Вибір об’єкта: предмет меблів або побутовий предмет. Виконання натурних обмірів та ескізу від руки. Вибір масштабу і компонування аркуша. Побудова трьох видів предмета в обраному масштабі. Контроль проєкційного зв’язку та пропорцій.

Тема 6. Розрізи, перерізи та нанесення розмірів. Призначення розрізів і перерізів. Прості розрізи: фронтальний, горизонтальний, профільний. Позначення січних площин. Штрихування матеріалів у розрізі. Правила нанесення розмірів: виносні та розмірні лінії, розмірні числа, умовні позначення. Обведення та оформлення креслення.

Змістовий модуль 3. Креслення предмета курсової роботи

Тема 7. Креслення предмета курсової роботи: обміри, компонування, побудова. Вибір об’єкта креслення відповідно до спеціалізації: предмет курсової роботи або інший складний об’ємний предмет. Аналіз форми та її розчленування на прості геометричні тіла. Натурні обміри та ескіз. Вибір масштабу. Компонування аркуша. Побудова необхідних видів.

Тема 8. Завершення креслення: розрізи, розміри, оформлення аркуша. Виконання необхідних розрізів і перерізів складної форми. Нанесення розмірів, достатніх для виготовлення або відтворення предмета. Обведення креслення. Заповнення основного напису. Підсумковий перегляд робіт і аналіз результатів першого семестру.

Навчальний модуль 2. Основи перспективи. Аксонометричні проєкції.

Змістовий модуль 4. Основи перспективи

Тема 9. Перспектива: поняття, апарат побудови, основні елементи. Види проєкційних зображень та їх порівняння. Перспектива як центральна проєкція. Апарат перспективи: точка зору, промінь зору, картинна площина, предметна площина. Лінія горизонту, головна точка, точки сходу, дистанційні точки. Вибір точки зору і кута зору. Вплив положення горизонту на характер зображення. Перспектива в образотворчому мистецтві: короткий історичний огляд.

Тема 10. Фронтальна перспектива геометричних тіл. Побудова фронтальної (одноточкової) перспективи. Розташування картинної площини паралельно до фасаду об’єкта. Побудова перспективи куба, призми, циліндра. Поділ відрізків у перспективі. Контроль правильності побудови.

Тема 11. Фронтальна перспектива інтер’єру або предметного середовища. Побудова перспективи приміщення з однією точкою сходу. Розташування предметів у просторі. Перспектива підлоги, стін, прорізів. Передавання глибини простору. Побудова рівномірно розташованих елементів.

Тема 12. Кутова перспектива: принципи побудови. Побудова кутової (двоточкової) перспективи. Розташування об’єкта під кутом до картинної площини. Визначення двох точок сходу. Побудова перспективи куба і призми в кутовому положенні. Типові помилки побудови та способи їх уникнення.

Тема 13. Кутова перспектива об’ємного предмета. Побудова кутової перспективи предмета складної форми. Розчленування форми на прості об’єми. Перспектива криволінійних поверхонь. Побудова власних і падаючих тіней як засіб виявлення об’єму. Завершення та оформлення роботи.

Змістовий модуль 5. Аксонометричні проєкції

Тема 14. Аксонометричні проєкції: види, коефіцієнти спотворення, застосування. Суть аксонометричного проєціювання та його відмінність від перспективи. Прямокутні та косокутні аксонометричні проєкції. Ізометрія, диметрія, триметрія: розташування осей і коефіцієнти спотворення. Фронтальна і горизонтальна косокутні проєкції. Сфери застосування аксонометрії у проєктуванні та фаховій документації.

Тема 15. Побудова ізометричної проєкції предмета. Розташування осей ізометрії. Побудова плоских фігур в ізометрії. Зображення кола в ізометрії: побудова еліпсів у різних площинах. Побудова ізометричної проєкції предмета за трьома видами. Нанесення розмірів в аксонометрії.

Тема 16. Побудова диметричної проєкції предмета. Порівняння способів зображення. Розташування осей та коефіцієнти спотворення в диметрії. Побудова диметричної проєкції предмета. Вибір виду аксонометрії залежно від форми об'єкта. Порівняння перспективного та аксонометричного зображень того самого предмета: переваги, обмеження, сфери застосування.

Змістовий модуль 6. Перспективне зображення предмета курсової роботи

Тема 17. Перспективне зображення предмета курсової роботи: побудова. Вибір способу зображення відповідно до характеру об'єкта та фахового завдання. Визначення точки зору, лінії горизонту та точок сходу. Побудова перспективного або аксонометричного зображення предмета курсової роботи. Контроль пропорцій і перспективних скорочень.

Тема 18. Завершення та оформлення роботи. Підсумковий перегляд. Виявлення об'єму засобами світлотіні та побудова тіней. Введення антуражу і масштабних орієнтирів за потреби. Обведення й остаточне оформлення аркуша. Підсумковий перегляд робіт, аналіз результатів і узагальнення курсу.

5. Структура навчальної дисципліни

1 семестр.				
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання.)			
	усього	у тому числі		
		Лек.	Практ.	С. р.
Навчальний модуль 1. (3 змістових модулі (16 год)) Основи креслення.				
Змістовий модуль 1. Вступ. Стандарти оформлення креслень. Типи ліній і креслярський шрифт				
Тема 1. Креслення як мова професійного спілкування. Стандарти, формати, масштаби. Мета, завдання та структура курсу. Призначення креслення та сфери його застосування у фаховій діяльності художника, реставратора і дизайнера.	2	2		1

Відмінність креслення від рисунка. Чинні стандарти оформлення креслень. Формати аркушів, рамка, основний напис. Типи ліній, їх товщина і призначення. Поняття масштабу: масштаби збільшення, зменшення та натуральної величини. Креслярське приладдя та організація робочого місця.				
Тема 2. Графічна робота «Типи ліній»: компонування та побудова. Підготовка аркуша: рамка і основний напис. Компонування графічної роботи. Виконання ліній різних типів: суцільної товстої основної, суцільної тонкої, штрихової, штрихпунктирної, розімкненої, суцільної хвилястої. Витримування товщини та довжини штрихів. Побудова спряжень і поділ відрізків.	2		2	1
Тема 3. Креслярський шрифт. Завершення та оформлення графічної роботи. Побудова літер і цифр креслярського шрифту: розміри, нахил, пропорції. Виконання написів в основному написі та на полі креслення. Обведення роботи, контроль товщини ліній, остаточне оформлення аркуша. Перегляд і аналіз типових помилок.	2		2	1
Разом за змістовим модулем 1	6	2	4	3
Змістовий модуль 2. Прямокутне проєціювання. Креслення об’ємного предмета				
Тема 1. Прямокутне проєціювання. Побудова трьох видів предмета. Суть методу прямокутного проєціювання. Площини проєкцій та розташування основних видів на кресленні. Проєкційний зв’язок між видами. Вибір головного виду. Побудова третього виду за двома заданими. Вправи на проєціювання простих геометричних тіл.	2		2	2
Тема 2. Креслення об’ємного предмета побуту: обміри та побудова видів. Вибір	2		2	1

об’єкта: предмет меблів або побутовий предмет. Виконання натурних обмірів та ескізу від руки. Вибір масштабу і компонування аркуша. Побудова трьох видів предмета в обраному масштабі. Контроль проєкційного зв’язку та пропорцій.				
Тема 3. Розрізи, перерізи та нанесення розмірів. Призначення розрізів і перерізів. Прості розрізи: фронтальний, горизонтальний, профільний. Позначення січних площин. Штрихування матеріалів у розрізі. Правила нанесення розмірів: виносні та розмірні лінії, розмірні числа, умовні позначення. Обведення та оформлення креслення.	2		2	2
Разом за змістовим модулем 2	6	0	6	5
Змістовий модуль 3. Креслення предмета курсової роботи				
Тема 1. Креслення предмета курсової роботи: обміри, компонування, побудова. Вибір об’єкта креслення відповідно до спеціалізації: предмет курсової роботи або інший складний об’ємний предмет. Аналіз форми та її розчленування на прості геометричні тіла. Натурні обміри та ескіз. Вибір масштабу. Компонування аркуша. Побудова необхідних видів.	2		2	1
Тема 2. Завершення креслення: розрізи, розміри, оформлення аркуша. Виконання необхідних розрізів і перерізів складної форми. Нанесення розмірів, достатніх для виготовлення або відтворення предмета. Обведення креслення. Заповнення основного напису. Підсумковий перегляд робіт і аналіз результатів першого семестру.	2		2	1
Разом за змістовим модулем 3	4	0	4	2
Всього за 1-й семестр	16	2	14	10
2 семестр				
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин денна форма			
	усього	у тому числі		

		Лек.	Практ.	С. р.
Навчальний модуль 2 (3 змістових модулі (20 год)). Основи перспективи. Аксонометричні проєкції.				
Змістовий модуль 1. Основи перспективи				
Тема 1. Перспектива: поняття, апарат побудови, основні елементи. Види проєкційних зображень та їх порівняння. Перспектива як центральна проєкція. Апарат перспективи: точка зору, промінь зору, картинна площина, предметна площина. Лінія горизонту, головна точка, точки сходу, дистанційні точки. Вибір точки зору і кута зору. Вплив положення горизонту на характер зображення. Перспектива в образотворчому мистецтві: короткий історичний огляд.	2	2		1
Тема 2. Фронтальна перспектива геометричних тіл. Побудова фронтальної (одноточкової) перспективи. Розташування картинної площини паралельно до фасаду об’єкта. Побудова перспективи куба, призми, циліндра. Поділ відрізків у перспективі. Контроль правильності побудови.	2		2	1
Тема 3. Фронтальна перспектива інтер’єру або предметного середовища. Побудова перспективи приміщення з однією точкою сходу. Розташування предметів у просторі. Перспектива підлоги, стін, прорізів. Передавання глибини простору. Побудова рівномірно розташованих елементів.	2		2	2
Тема 4. Кутова перспектива: принципи побудови. Побудова кутової (двоточкової) перспективи. Розташування об’єкта під кутом до картинної площини. Визначення двох точок сходу. Побудова перспективи куба і призми в кутовому положенні. Типові помилки побудови та способи їх уникнення.	2		2	1
Тема 5. Кутова перспектива об’ємного предмета. Побудова кутової перспективи предмета складної форми. Розчленування	2		2	2

форми на прості об’єми. Перспектива криволінійних поверхонь. Побудова власних і падаючих тіней як засіб виявлення об’єму. Завершення та оформлення роботи.				
Разом за змістовим модулем 1	10	2	8	7
Змістовий модуль 2. Аксонометричні проєкції				
Тема 1. Аксонометричні проєкції: види, коефіцієнти спотворення, застосування. Суть аксонометричного проєціювання та його відмінність від перспективи. Прямокутні та косокутні аксонометричні проєкції. Ізометрія, диметрія, триметрія: розташування осей і коефіцієнти спотворення. Фронтальна і горизонтальна косокутні проєкції. Сфери застосування аксонометрії у проєктуванні та фаховій документації.	2	2		1
Тема 2. Побудова ізометричної проєкції предмета. Розташування осей ізометрії. Побудова плоских фігур в ізометрії. Зображення кола в ізометрії: побудова еліпсів у різних площинах. Побудова ізометричної проєкції предмета за трьома видами. Нанесення розмірів в аксонометрії.	2		2	2
Тема 3. Побудова диметричної проєкції предмета. Порівняння способів зображення. Розташування осей та коефіцієнти спотворення в диметрії. Побудова диметричної проєкції предмета. Вибір виду аксонометрії залежно від форми об’єкта. Порівняння перспективного та аксонометричного зображень того самого предмета: переваги, обмеження, сфери застосування.	2		2	1
Разом за змістовим модулем 2	6	2	4	4
Змістовий модуль 3. Перспективне зображення предмета курсової роботи				

Тема 1. Перспективне зображення предмета курсової роботи: побудова. Вибір способу зображення відповідно до характеру об’єкта та фахового завдання. Визначення точки зору, лінії горизонту та точок сходу. Побудова перспективного або аксонометричного зображення предмета курсової роботи. Контроль пропорцій і перспективних скорочень.	2		2	2
Тема 2. Завершення та оформлення роботи. Підсумковий перегляд. Виявлення об’єму засобами світлотіні та побудова тіней. Введення антуражу і масштабних орієнтирів за потреби. Обведення й остаточне оформлення аркуша. Підсумковий перегляд робіт, аналіз результатів і узагальнення курсу.	2		2	1
Разом за змістовим модулем 3	4	0	4	3
Усього за 2-й семестр	20	4	16	14
Усього годин з предмету за 1 і 2 семестри	36	6	30	24

6. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин
1.	Креслення як мова професійного спілкування. Стандарти, формати, масштаби	2
2.	Перспектива: поняття, апарат побудови, основні елементи	2
3.	Аксонометричні проєкції: види, коефіцієнти спотворення, застосування	2
Разом		6

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин
1.	Виконання графічної роботи «Типи ліній»: підготовка аркуша, рамка, основний напис, компонування та побудова ліній різних типів.	2

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин
2.	Виконання написів креслярським шрифтом. Обведення та оформлення графічної роботи «Типи ліній».	2
3.	Побудова трьох видів простих геометричних тіл методом прямокутного проєціювання. Побудова третього виду за двома заданими.	2
4.	Виконання натурних обмірів предмета побуту (меблів). Побудова трьох видів предмета в обраному масштабі.	2
5.	Виконання розрізів і перерізів предмета побуту. Нанесення розмірів, обведення та оформлення креслення.	2
6.	Виконання обмірів і ескізу предмета курсової роботи. Компонування аркуша та побудова видів.	2
7.	Виконання розрізів, нанесення розмірів та оформлення креслення предмета курсової роботи.	2
8.	Побудова фронтальної перспективи куба, призми і циліндра.	2
9.	Побудова фронтальної перспективи інтер’єру з розміщенням предметів у просторі.	2
10.	Побудова кутової перспективи геометричних тіл із визначенням точок сходу.	2
11.	Побудова кутової перспективи об’ємного предмета з побудовою власних і падаючих тіней.	2
12.	Побудова ізометричної проєкції предмета за трьома видами. Побудова еліпсів в ізометрії.	2
13.	Побудова диметричної проєкції предмета. Порівняння зображень предмета в перспективі та аксонометрії.	2
14.	Побудова перспективного або аксонометричного зображення предмета курсової роботи.	2
15.	Завершення роботи: виявлення об’єму світлотінню, обведення та оформлення аркуша. Підсумковий перегляд робіт.	2
	Разом	30

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин
1.	Опрацювання стандартів оформлення креслень: формати, масштаби, типи ліній. Складання довідкової таблиці.	1

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин
2.	Підготовка аркуша формату А3: рамка та основний напис. Вправи на виконання ліній різних типів.	1
3.	Виконання вправ на написання літер і цифр креслярським шрифтом.	1
4.	Побудова третього виду простих геометричних тіл за двома заданими.	2
5.	Виконання натурних обмірів обраного предмета побуту та ескізу від руки.	1
6.	Виконання вправ на побудову простих розрізів і нанесення розмірів.	2
7.	Виконання обмірів і ескізу предмета курсової роботи.	1
8.	Перевірка та доопрацювання креслення предмета курсової роботи.	1
9.	Опрацювання основних понять перспективи. Аналіз перспективної побудови на репродукції твору мистецтва.	1
10.	Побудова фронтальної перспективи простих геометричних тіл.	1
11.	Виконання ескізу фронтальної перспективи інтер'єру власної кімнати або аудиторії.	2
12.	Побудова кутової перспективи куба і призми з різним положенням лінії горизонту.	1
13.	Виконання ескізу кутової перспективи предмета з натури.	2
14.	Опрацювання видів аксонометричних проєкцій. Складання таблиці осей і коефіцієнтів спотворення.	1
15.	Побудова еліпсів в ізометрії у трьох площинах.	2
16.	Побудова диметричної проєкції простого предмета за трьома видами.	1
17.	Виконання пошукових ескізів перспективи предмета курсової роботи з різних точок зору.	2
18.	Підготовка комплекту графічних робіт до підсумкового перегляду.	1
	Разом	24

9. Лабораторні заняття не передбачені

10. Методи навчання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

1.1. За джерелом інформації (пізнавально-ілюстративні):

- словесні: лекція (традиційна, проблемна), із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, фронтальне та індивідуальне пояснення, діалогове навчання, розповідь, бесіда;
- наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація, із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій;
- практичні: виконання графічних робіт, вправи на проєціювання та перспективні побудови, натурні обміри предметів.

1.2. За логікою передачі і сприймання навчальної інформації:

- індуктивні;
- дедуктивні;
- аналітичні;
- синтетичні;
- евристичні (частково-пошукові).

1.3. За ступенем самостійності мислення:

- репродуктивні;
- пошукові;
- дослідницькі;
- інтерактивні.

1.4. За ступенем керування навчальною діяльністю:

- під керівництвом викладача: з книгою; з конспектом; із використанням рекомендованих матеріалів та інструментів;
- самостійна робота студентів: з книгою; з конспектом; зі зразками виконаних креслень; з використанням рекомендованих матеріалів та інструментів; виконання індивідуальних графічних завдань; самонавчання; робота в групах.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної та творчої діяльності:

- навчальні дискусії;
- створення ситуації пізнавальної новизни;
- створення ситуацій зацікавленості;
- ілюстрації інформаційно-комп'ютерних технологій, література;
- перегляд зразків фахової графічної документації, відвідування виставок, майстер-класів, екскурсій.

III. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Технічні засоби навчання: креслярські дошки або столи, креслярське приладдя, мультимедійне обладнання для демонстрації послідовності побудов, моделі геометричних тіл, натурні предмети для обмірів, вимірювальний інструмент (лінійки, рулетки, штангенциркуль).

IV. Методичне забезпечення.

Науково-методична література з фондів бібліотеки коледжу.

Чинні стандарти оформлення креслень, довідкові таблиці типів ліній і креслярського шрифту.

Інтернет ресурси.

Напрацювання викладача (конспект лекцій, методичні посібники, методичні рекомендації).

11. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Основи креслення та перспективи» на третьому курсі, використовуються методи поточного, проміжного та підсумкового контролю.

Поточний контроль рівня знань студентів передбачає перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи і здійснюється за напрямами:

- контроль за систематичністю й активністю роботи на лекційних і практичних заняттях;
- поетапна перевірка графічних побудов у процесі виконання роботи;
- контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання поза межами аудиторних занять;
- контроль за точністю побудов, дотриманням стандартів оформлення та засвоєнням теоретичного матеріалу у вигляді питань.

Проміжний контроль рівня знань студентів здійснюється за результатами виконаних графічних робіт зі змістових модулів.

Підсумковий контроль знань студентів здійснюється в кінці семестру у формі заліку на основі перегляду комплекту виконаних графічних робіт з усним поясненням застосованих способів побудови.

Модульний контроль – його формою є атестація з кожного модуля, що визначений робочою навчальною програмою та навчальним планом.

При виведенні загальної оцінки студента береться до уваги результати поточного, проміжного та підсумкового контролю.

Критерії оцінювання результатів навчання

Дані критерії включають в себе основні вимоги щодо оцінки рівня підготовки студента з навчальної дисципліни «Основи креслення та перспективи» і дозволяють робити висновки про рівень підготовки студента. Об’єктами оцінювання є знання способів зображення просторових форм та вміння застосовувати їх при виконанні графічних робіт.

При визначенні навчальних досягнень студента оцінці підлягають:

- рівень самостійності студента при здійсненні пізнавальної діяльності, відповідях та виконанні практичних завдань (за допомогою, за частковою допомогою, з консультативною допомогою викладача, самостійно);
- рівень підготовки навчального матеріалу;
- характеристика відповіді студента;
- рівень володіння розумовими операціями;
- характер помилок та здатність їх виправляти.

Рівні здобутків	Бали	**Критерії оцінювання навчальних здобутків студентів з навчальної дисципліни «Основи креслення та перспективи»**
I початковий	1	Здобувач освіти має фрагментарні уявлення про призначення креслення. Виконує окремі побудови лише за постійної допомоги викладача. Графічна робота не виконана.
	2	Здобувач освіти не орієнтується в типах ліній і стандартах оформлення. Роботу виконано у незначному обсязі з грубими помилками побудови.
	3	Здобувач освіти знає окремі поняття, але не може застосувати їх для виконання завдання. Робота не відповідає вимогам до оформлення креслення.
II середній	4	Здобувач освіти виконує найпростіші побудови за зразком, проте припускається суттєвих помилок у проєкційному зв’язку та пропорціях. Завдання виконане частково.
	5	Здобувач освіти володіє базовими прийомами побудови, однак потребує постійної допомоги викладача. Точність і культура виконання роботи низькі.
	6	Здобувач освіти виконує основні етапи роботи, будує види предмета або просту перспективу, однак допускає неточності у побудовах, нанесенні розмірів та оформленні.
III достатній	7	Здобувач освіти самостійно виконує більшість побудов, орієнтується у стандартах оформлення. Робота в цілому правильна, але містить окремі недоліки.
	8	Здобувач освіти впевнено будує види, розрізи та перспективні зображення, дотримується типів ліній і правил нанесення розмірів, акуратно оформлює аркуш.
	9	Здобувач освіти самостійно виконує повний цикл роботи, обґрунтовує вибір способу зображення, дотримується вимог точності та оформлення. Незначні зауваження не впливають на якість результату.
IV високий	10	Здобувач освіти вільно володіє методом прямокутного проєціювання та способами перспективних побудов, виконує креслення з високою точністю і культурою графіки.
	11	Здобувач освіти самостійно виконує складні побудови, грамотно будує кутову перспективу та аксонометричні проєкції, виявляє об’єм засобами світлотіні.

Рівні здобутків	Бали	**Критерії оцінювання навчальних здобутків студентів з навчальної дисципліни «Основи креслення та перспективи»**
	12	Здобувач освіти має системні знання з дисципліни, самостійно виконує комплект графічних робіт на матеріалі власної курсової роботи, свідомо добирає спосіб зображення відповідно до фахового завдання, обґрунтовує прийняті рішення та дотримується професійних стандартів оформлення.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний та періодичний контроль						Підсумковий контроль середній бал
Змістові модулі						
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	12
Т1-Т3	**Т4-Т6**	**Т7-Т8**	**Т9-Т13**	**Т14-Т16**	**Т17-Т18**	
12	12	12	12	12	12	

Оцінювання здійснюється за 12-бальною шкалою. Підсумкова оцінка виводиться як середній бал за результатами поточного та періодичного контролю з урахуванням результатів підсумкового контролю.

13. Рекомендована література

Базова

1. Михайленко В. Є., Ванін В. В., Ковальов С. М. Інженерна та комп’ютерна графіка : підручник / за ред. В. Є. Михайленка. Київ : Каравела.
2. Ванін В. В., Бліок А. В., Гнітецька Г. О. Оформлення конструкторської документації : навч. посіб. Київ : Каравела, 2003.
3. Михайленко В. Є., Євстіфеєв М. Ф., Ковальов С. М., Кащенко О. В. Нарисна геометрія : підручник / за ред. В. Є. Михайленка. Київ : Вища школа.
4. Клименюк Т. М., Бойко Х. С. Архітектурні обміри та інвентаризація пам’ятників : навч. посіб. 2-ге вид. Львів : Вид-во Львівської політехніки.
5. Ванін В. В., Грубич М. В., Білицька Н. В. Посібник з нарисної геометрії та інженерної графіки : робочий зошит. Київ : НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2020.

Додаткова

1. Ching F. D. K. Design Drawing. 3rd ed. Hoboken : Wiley, 2018.
2. Ching F. D. K. Architectural Graphics. 6th ed. Hoboken : Wiley, 2015.
3. Ching F. D. K. A Visual Dictionary of Architecture. 2nd ed. Hoboken : Wiley, 2012.
4. Panofsky E. Perspective as Symbolic Form / transl. by C. S. Wood. New York : Zone Books, 1991.
5. Dubery F., Willats J. Perspective and Other Drawing Systems. London : Herbert Press, 1983.
6. Watson E. W. Perspective for Sketchers and Illustrators. New York : Reinhold, 1971.

Інформаційні ресурси

1. Національний орган стандартизації України (ДП «УкрНДНЦ»). Каталог національних стандартів. URL: https://uas.gov.ua
2. Законодавство України. URL: https://zakon.rada.gov.ua

14. Політика курсу

Відвідування занять є обов'язковою умовою. Оскільки дисципліна має переважно практичний характер і графічні роботи виконуються послідовно, пропущені заняття здобувач освіти відпрацьовує самостійно за погодженням з викладачем. Здобувач освіти може пропустити 4 аудиторні години без пояснення причин. Часткове відвідування заняття (пізній прихід, ранній відхід) зараховується як 1/2 відсутності. Якщо протягом семестру кількість пропущених занять перевищила кількість відвіданих, здобувач освіти не допускається до підсумкового контролю.

Вчасне виконання завдань. Кожна графічна робота виконується поетапно і подається у встановлені терміни. Роботи, подані із запізненням без поважної причини, оцінюються нижче.

Готовність до заняття. Здобувач освіти самостійно забезпечує себе креслярським приладдям і матеріалами та приносить на заняття незавершені графічні роботи попередніх етапів.

Академічна доброчесність. Кожен учасник освітнього процесу несе персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності. Неприпустимими є плагіат, фабрикація, списування, обман, необ'єктивне оцінювання. Графічні роботи виконуються здобувачем освіти особисто. Копіювання робіт інших здобувачів освіти не допускається.

Комунікація. Питання щодо змісту курсу та виконання завдань вирішуються під час консультацій згідно з графіком консультацій викладача.